

Sygn. akt IV U 191/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2019 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Zbigniew Zabawa

Protokolant: sekr. sądowy Anna Dorecka

po rozpoznaniu w dniu 30 grudnia 2019 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania S. Ż.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 29 stycznia 2019 roku nr (...)

oraz z dnia 29 stycznia 2019 roku nr (...)

w sprawie S. Ż.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o rentę socjalną i rentę rodzinną

oddala odwołania.

[Sędzia Przewodniczący Zabawa Zbigniew 00:15:18.048]

Sygn. akt IV U 191/19.

UZASADNIENIE

wyroku z 30 grudnia 2019 roku.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w T., decyzją z dnia 29 stycznia 2019 roku odmówił S. Ż. prawa do renty rodzinnej po zmarłej matce A. Ż. z uwagi na brak całkowitej niezdolności do pracy. W szczególności organ rentowy wskazał, iż ubezpieczony nie został orzeczeniem komisji lekarskiej z dnia 21 stycznia 2019 roku uznany za całkowicie niezdolnego do pracy. Decyzją z 29 stycznia 2019 roku, numer (...) odmówił S. Ż. prawa do renty socjalnej. W uzasadnieniu wskazano, że ubezpieczonemu nie przysługuje prawo do renty socjalnej z uwagi na to, że nie spełnia warunków określonych w ustawie z 27 czerwca 2003 o rencie socjalnej wobec stwierdzenia, że komisja lekarska orzeczeniem z dnia 21 stycznia 2009 roku uznała, że odwołujący nie jest całkowicie niezdolny do pracy.

S. Ż. w odwołaniu od obu tych decyzji domagał się ich zmiany i przyznania renty socjalnej oraz renty rodzinnej zarzucając, iż stan zdrowia nadal uzasadnia uznanie go za całkowicie niezdolnego do pracy, w żadnym wypadku ten stan zdrowia nie uległ poprawie.

W pisemnych odpowiedziach na odwołania, organ wniósł o oddalenie obu tych odwołań, wskazując że w oparciu o decyzję komisji lekarskiej w jednym i drugim przypadku renty socjalnej oraz renty rodzinnej nie spełnia on przesłanek do przyznania tego rodzaju świadczeń rentowych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

S. Ż. urodzony (...), ma wykształcenie podstawowe, szkołę ukończył w trybie specjalnym. Odwołujący miał przyznaną rentę socjalną na podstawie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności w okresie od 1 października 2003 do 3 lipca 2007 oraz od 1 sierpnia 2007 do 31 lipca 2008 i od 1 listopada 2008 do 31 stycznia 2016 w związku z orzeczoną całkowitą niezdolnością do pracy. Odwołujący w okresie od 1 stycznia 2014 do 31 stycznia 2016 był uprawniony do renty rodzinnej, którą pobierał w zbiegu z rentą socjalną. Do renty przysługiwał mu również dodatek dla sieroty zupełnej. Także wyrokiem Sądu Okręgowego w Tarnowie z 30 stycznia 2018 roku, sygnatura akt IV U 129/16, oddalone zostały odwołania od decyzji organu rentowego z 7 czerwca 2016, w których odmówiono mu prawa do renty socjalnej i rodzinnej.

W dniu 19 września 2018 roku ubezpieczony ponownie składa wniosek o ustalenie prawa do renty socjalnej i rodzinnej, były to okoliczności niesporne.

Celem wyjaśnienia istoty sporu, to jest ustalenia, czy S. Ż. jest niezdolny do pracy czy też nie, a jeśli tak, to w jakim stopniu i kiedy powstała ta niezdolność w rozumieniu artykułu 4 ustawy o rencie socjalnej oraz istnienia całkowitej niezdolności do pracy zarobkowej w rozumieniu artykułu 12 i 13 ustawy emerytalnej Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego specjalisty z zakresu psychiatrii. I Sąd na podstawie opinii biegłego psychiatry doktora A. W. ustalił, że u odwołującego występują zaburzenia osobowości osoby upośledzonej umysłowo w stopniu lekkim oraz zespół uzależnienia od alkoholu, obecnie stan abstynencji. Odwołujący z uwagi na obecny stan psychiczny nie jest całkowicie niezdolny do pracy, ta opinia biegłego psychiatry jest zgodna z opinią komisji lekarskiej ZUS. I odwołujący, z treści uzasadnienia opinii wynika, że odwołujący wykazuje lekki stopień upośledzenia umysłowego, zaburzenia osobowościowe w postaci lekceważącego podchodzenia do przestrzegania obowiązującego porządku prawnego z okresowymi zaburzeniami zachowania, występowania objawów uzależnienia od alkoholu w stadium abstynencji. Obecnie jednak stan zdrowia psychicznego odwołującego jest dobry, nie stwierdza się klinicznych objawów zespołu psychoorganicznego. Wskazane wyżej odstępstwa od normy psychicznej nie powodują wystąpienia naruszenia sprawności organizmu powodującego powstanie długotrwałej niezdolności do pracy i to zarówno w stopniu częściowym, jak i całkowitym

– dowód opinia lekarska, karta 17 i 22 akt sprawy oraz opinia uzupełniająca sądowo – lekarska, karta 34 do 45.

Odwołujący kwestionował opinię biegłego psychiatry wnosząc o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego psychologa, na rozprawie ten wniosek został ponowiony przez pełnomocnika odwołującego. Sąd pominął dowód z opinii biegłego psychologa na podstawie artykułu 235 z indeksem 1 paragraf 1 punkt 5 k.p.c. z uwagi na to, że dowód ten zmierzał li tylko do przedłużenia postępowania w przedmiotowej sprawie. W przedmiotowej sprawie należy wskazać, że biegły, który opiniował, biegły psychiatra, który opiniował w przedmiotowej sprawie oparł, miał do dyspozycji dokumentację medyczną oraz również opinię psychologiczną, która była, że tak powiem, zgromadzona na potrzeby postępowania prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową w Brzesku. W związku z tym biegły, że tak powiem, uwzględnił również aspekty psychologiczne, czego domagał się w tym wniosku pełnomocnik odwołującego, w związku z tym Sąd, że tak powiem, ten dowód z opinii biegłego pominął. Natomiast należy wskazać, że w orzecznictwie słusznie podkreśla się, że nie, nic nie uzasadnia, że nie uzasadnia potrzeby sięgania po innego biegłego okoliczność, iż strona jest niezadowolona z opinii jednego biegłego, który już opiniował w przedmiotowej sprawie i tutaj wyrok Sądu Najwyższego z 22 lipca 1997, I CKN 174/97. W przedmiotowej sprawie wydaną przez biegłego psychiatrę opinię Sąd uznał za trafną, dostatecznie wyjaśniającą przedmiot sporu, gdyż została wydana po pierwsze przez specjalistę z zakresu tych schorzeń, na jakie cierpi odwołujący, jak również po wnikliwej analizie wyników badań oraz zebranej w aktach sprawy dokumentacji lekarskiej. Sąd uznał przedłożoną opinię za miarodajną dla ustalenia stanu zdrowia w zakresie jego zdolności do wykonywania pracy. Opiniujący w sposób wyczerpujący wyjaśnił podstawy i przyczyny, dla których nie uznał

odwołującego za całkowicie niezdolnego do pracy. Opinia biegłego spełnia wszystkie wymogi, które narzuca przepis artykułu 278 k.p.c. i 285 k.p.c. Dowody, które zalegały w aktach sprawy nie budziły wątpliwości Sądu, ponieważ, że tak powiem, nie były tutaj zgłaszane jakiegokolwiek zastrzeżenia, co do autentyczności lub wiarygodności tych dokumentów.

Sąd rozważył, co następuje:

Odwołania S. Ż. od obu zaskarżonych decyzji nie zasługują na uwzględnienie. Kwestią sporną, osią sporu było ustalenie to, czy odwołujący jest całkowicie niezdolny do pracy i czy spełniał tym samym przesłanki do pobierania renty socjalnej i rodzinnej. I tak: zgodnie z artykułem 4 ustęp 1 ustawy z 27 czerwca 2003 o rencie socjalnej, renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało przed ukończeniem 18 roku życia; w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej przed ukończeniem 25 roku życia; w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej. Zaś zgodnie z dyspozycją artykułu 65 ustęp 1 ustawy emerytalnej, renta rodzinna przysługuje uprawnionym członkom rodziny osoby, która w chwili śmierci miała ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy lub spełniała warunki wymagane do uzyskania jednego z tych świadczeń. I tak po myśli artykułu 68 ustęp 1 ustawy emerytalnej dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione mają prawo do renty do ukończenia 16 lat punkt 1; 2 - do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 roku życia; i punkt 3 - bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy lub samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresie, o którym mowa w punkcie 1, 2. I przesłanki, które wynikają z artykułu 68 ustęp 1 punkt 3 polegają na tym, że prawo do renty rodzinnej nabywa dziecko, które stało się całkowicie niezdolne do pracy lub samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresie do ukończenia 16 roku życia lub do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyło 16 lat, nie dłużej, niż do osiągnięcia 25 roku życia – uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 8 grudnia 2005 roku, I UK 99/05. I zaskarżonymi decyzjami z 29 stycznia 2019, organ odmówił odwołującemu prawa do renty rodzinnej i renty socjalnej wskazując, że odwołujący nie jest całkowicie niezdolny do pracy.

W toku postępowania sądowego, ubezpieczony odwołujący został poddany badaniu przez biegłego psychiatrę, w sporządzonej opinii sądowo – lekarskiej biegły stwierdził, że Sąd akceptuje w całości to stanowisko, że S. Ż. z psychiatrycznego punktu widzenia nie jest całkowicie niezdolny do pracy i tym samym nie spełnia przesłanek do renty rodzinnej i prawa do renty socjalnej. Odwołujący wykazuje lekki stopień upośledzenia umysłowego, zaburzenia osobowości w postaci lekceważącego podejścia do przestrzegania porządku prawnego z okresowymi zaburzeniami zachowania, występowania objawów uzależnienia od alkoholu w stadium abstynencji. Obecnie, jak wynika z ustalonego stanu faktycznego, stan zdrowia psychicznego odwołującego jest dobry, nie stwierdza się klinicznych objawów zespołu psychoorganicznego. I te wskazane odstępstwa od normy psychicznej nie powodują wystąpienia naruszenia sprawności organizmu, które by powodowało powstanie długotrwałej niezdolności do pracy i to zarówno w stopniu częściowym i całkowitym. W związku z tym, w przedmiotowej sprawie nie zostały spełnione przesłanki z artykułu, zarówno przesłanki z ustawy emerytalnej, jak również przesłanki z ustawy z 27 czerwca 2003 o rencie socjalnej do uzyskania renty socjalnej i renty rodzinnej, ponieważ odwołujący nie jest całkowicie niezdolny do pracy, w związku z tym te odwołania od zaskarżonych decyzji podlegały oddaleniu. Podstawą rozstrzygnięcia były przepisy materialnoprawne powołane wyżej, jak również przepis proceduralny, to jest artykuł 447 górny indeks 14 paragraf 1 k.p.c.